

14. jún Svetový deň darcov krvi

V Paríži 15. júna 1667 profesor Jean-Baptiste Denis podal prvú transfúziu krvi človeku.

Na Slovensku prvú transfúziu krvi vykonal MUDr. Ján Kňazovický pred 100 rokmi, v roku 1923.

Slovenský červený kríž oceňuje medailou profesora MUDr. Jána Kňazovického bezpríspevkových darcov krvi, mužov za 100-násobné darcovstvo a ženy za 80-násobné.

Súčasná situácia s darcovstvom krvi:

- ✓ 118,5 miliónov krvných jednotiek darujú darcovia po celom svete každý rok. Avšak ani toto množstvo nepokrýva potreby všetkých pacientov.
- ✓ Približne jednu tretinu darcov krvi tvoria ženy.
- ✓ Vo vyspelých krajinách viac ako 75 % transfúzií dostávajú pacienti starší ako 65 rokov.

(Zdroj: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/blood-safety-and-availability>)

- ✓ Pri jednej operácii srdca pacient potrebuje aj päť transfúzných jednotiek, pri autonehode sa môže spotrebovať až 50 jednotiek krvi, pri liečbe leukémie je často potrebných aj osem transfúzných jednotiek týždenne. (zdroj: <https://redcross.sk/daruj-krv/myty-a-fakty-o-darovani-krvi/>)

Národná transfúzna služba SR je štátna príspevková organizácia, ktorá komplexne zabezpečuje produkciu krvných prípravkov, od odberov, cez spracovanie až po distribúciu. Na Slovensku máme 3 spracovateľské centrá, ktoré vykonávajú spracovanie krvných prípravkov z krvi darcov a testovanie krvi. Sú v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach. **12 Odberných centier vykonáva odbery krvi a odbery zložiek z krvi.** Zoznam a kontaktné údaje odberných centier:

<https://www.ntssr.sk/web/odberove-centra>.

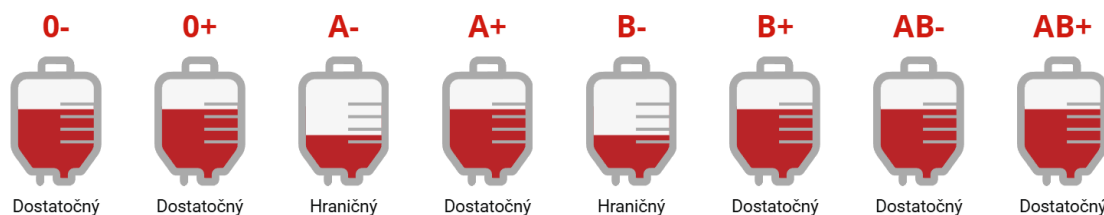

Krv možno darovať aj na hematologicko- transfúziologických oddeleniach nemocníc po celom Slovensku: <https://redcross.sk/daruj-krv/odberove-centra/>.

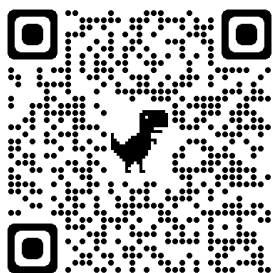
Prehľad o aktuálnom stave zásob krvi na Slovensku: <https://www.ntssr.sk/>.

STAV ZÁSOB KRVI

Aktualizované k 11.06.2024

Krv môžu darovať zdraví dospelí ľudia do 60. roku veku, ktorí vážia viac ako 50 kg. Pomocou krátkeho a jednoduchého testu môžete zistiť, či sa môžete stať darcom krvi:

Krvné doštičky je možné darovať aj na Oddelení laboratórnej hematológie a transfúziológie, v Národnom onkologickom ústave: [Darovanie krvných doštičiek | Národný onkologický ústav \(NOÚ\) \(nou.sk\)](#)

Krvné doštičky môžu darovať zdraví jedinci vo veku 18 - 50 rokov s hmotnosťou minimálne 50 kg. Prvý odber krvných doštičiek sa vykoná až po zhodnotení vstupného vyšetrenia, ktoré zahŕňa krvné testy, EKG a rtg pľúc. Samotný odber krvných doštičiek trvá 60 - 90 minút, doštičky sa začnú obnovovať ihneď a do niekoľkých dní dosiahnu pôvodné hodnoty ako pred odberom. Doštičky môže darca darovať až 12 x ročne.

Zdroje: <https://www.who.int/>; <https://www.ntssr.sk/>; <https://redcross.sk/>; www.nou.sk

Spracovala: MUDr. Ľudmila Kutáková, konzultant NOI pre epidemiológiu

Dňa: 13.06.2024